

بہش: زمانی کوردی

کولیز: پەر وەر دە / شەقلاوہ

زانکۆ: سەلاحەددین

بابەت: دیالیکتۆلۆجی

رێبەری کۆرس – قۆناغی یەكەم، کۆرسی دووہم

ناوی مامۆستا: د.ھیوا أحمد عصف

پلەھ زانستی: پروفیسۆری یاریدەدەر

سالی خویندن: 2023- 2024

1. ناوی کۆرس	دیالیکتۆلۆجی
2. ناوی مامۆستای بەر پەرس	پ.ی.د. هیوا أحمد عصفاف
3. بەش / کۆلیژ	بەشی زمانی کوردی، کۆلیژی پەروەردە / شەقلاو
4. پەیوەندی	ئیمیل: Hewa.assaf@su.edu.krd
5. یەکەمی خویندن (بە سەعات) لە هەفتەیەک	3 کازیر تیۆری
6. ژمارە ی کارکردن	پۆزانی شەممە، دووشەممە، چوارشەممە
7. کۆدی کۆرس	
8. پروفایلی مامۆستا	- بەکالۆریۆس لە زمان و ئەدەبی کوردی لە زانکۆی سەلاحەدین 2006-2005. - ماستەر لە زمانی کوردی لە زانکۆی سەلاحەدین 2009. - دکتۆرا لە زمانی کوردی (پراگماتیک) 2022. - وەرگرنتی ناسناوی زانستی (پروفیسۆری یاریدەدەر 2023). - نووسین و بلاوکردنە (10) لیکۆلینەوهی ئەکادریمی.
9. وشە سەرەکیەکان	گۆرانی زمان، خزمایەتی لە زماندا، زار، شیوەزار، جیاوازی زمانی.
10. ناوەڕۆکی گشتی کۆرس:	پێناسەی بابەت: دیالیکتۆلۆجی کۆرسیکە لەبارەی پەیداوونی زار و جۆرهکانی زار و چۆنیەتی بلاو بوونەوهی زاری و جیاوازی زمانی لە نێوان زارمکاندا. گرنگی بابەت: گرنگی بابەتەکە لەو هادیه بە شیوهیهکی زانستی چۆنیەتی سەر هەڵدانی جیاوازی زمانی و زار و شیوەزار لە زماندا رووندەکاتەوه. هەر وهه قوتابی به جۆرهکانی زار و میژووی زمانی کوردی و زار و شیوهزارمکانی ئاشنادهکات.
11. نامانجەکانی کۆرس	نامانجی بابەت: نامانج لە خویندنی ئەم بابەتە ئەوهیه: 1- قوتابی دواي تهواو بوونی کۆرسەکە زانیارییهکی گشتی لەبارەی قوناغەکان و گەشە و گۆرانی زمان بەگشتی و زمانی کوردی بەتایبەتی هەبیت. هەر وهه بتوانیت له پەيوهندی نێوان زمانهکانی جيهان تتيگات و زمان و زار ليکجيا بکاتەوه. سەرباری ئەوهش لە نەینیی بوونی کۆمهڵیک زار و شیوەزار لە زمان بەگشتی و زمانی کوردی بەتایبەتی بزانییت و رووه جياوازهکانیان ببینیت. 2- قوتابی ببیتە خاوهن کۆمهڵیک بنهمای زانستی لهم بوارهدا تاكو بههويهوه بتوانیت

<p>لیکۆلینهوه له بوارهکهدا بکات و پهره به بوارهکه و تواناکانی لهو بوارهدا بدات.</p>
<p>12. نههرکهکانی قوتابی   بهگشتی پښوخته قوتابی پابهندی ئهم خالانه بښت: 1- ئامادهبوونی بهردهوام له پۆلدا.   2- سههرنجدان و بهشداریکردن له وانهکاندا.   3- ئامادهبوون له ههموو تاقیکردنهوهکاندا.   4- خویندنهوهی بهشیک لهو سههرچاوانهه بۆ ئهم بابته دیاریکارون.   5- نووسینی راپۆرت یان پیشکەشکردنی سیمینار له چوارچۆیهی بابتهکهدا به مههستی بههیزبوون له بابتهکه بهتایبهتی ئهو قوتابیانهه له تاقیکردنهوهکان نمرهه خراپ بهدهستههینن.</p>
<p>13. ریگهه وانهوتنهوه   - سههارهت به ریگهه وانه وتنهوه، ئهم بابته پښوخته به بهکارهینانی ریگهه (وانهپیژی+پرسیار و وهلام+گفتوگو+ ئیستقرا، ئیستتاجی) ههیه.   - له کههرسته و هویهکانی فیرکردن، وانهکه پښوخته به (تهخته و ماجیک، داتاشۆ) ههیه.</p>
<p>14. سیستههه ههلسهنگاندن   - له ماوهه کۆرسهکهدا (2-3) تاقیکردنهوه دهکریت به نووسین ههر تاقیکردنهوهیهکه له سههر (20) نمره دهبښت و دواتر تیکرا له سههر (40) دهردههینریت و وهکو نمرهه کۆشش دادهنریت.   - ئهو قوتابیانهه راپۆرت یان سیمینار پیشکەش دهکن، نمرهه زیادهیان بۆ دهخریته سههر نمرهه کۆشش.</p>
<p>15. دهرنهجامهکانی فیربوون   بابتهکه چهند ئامانجیک دهپیکتی: یهکهم: ئامانجی گشتی: قوتابی زانیاری پهیدا دهکات له سههر بابتهکه و دهبښت به خاوهنی زانیاری و لښهاتووویهکه سههارهت به بابتهکه و ئامادهبوون بۆ کاری مامۆستا. دووهم: ئامانجی تایبهتی: ا- ئامانجی مهعریفی: قوتابی ئاشنا دهبښت به بهشه بابتهکانی پهیدا بوونی زمان، گۆرانی زمان، خزمایهتی و پهیههندی نیوان زمانهکان، زار و شیوهزار، میژووی زمانی کوردی، زار و شیوهزارهکانی زمانی کوردی.   ب- ئامانجی ویژدانی: قوتابی لایهنگری و خوشهویستی بۆ وانهکه به گشتی و بهشه وانهکان پهیدا دهکات و زهوق و سهلیقهه ئهوهه دهبښت کاتیان بۆ تهرخان بکات و خوی پښانهوه خهریک بکات.   ت- ئامانجی رهفتاری: قوتابی دهتوانیت له کاتی پښوخته و له کاتی بوون به مامۆستا یان وانهوتنهوهدا سوود له زانیارییهکانی وهبرگرت و بهکاریانبهینیت.</p>
<p>16. لیستی سههرچاوه   * سههرچاوه بنههرتهیهکان: 1- زمانهوانی، محمد معروف فتاح، 1990.   2- ههندیک لایهنی ریزمانی زاری فهیلی، تارا عبدالله سعید، نامهه ماستهه، زانکۆی سههلاحههین، ک.ئاداب- 1998.   3- رۆنانی رسته له شیوهزاری فهیلیدا، ئاسۆ عبدالرحمان کریم، نامهه ماستهه، ز.سههلاحههین، ک.پهروههه- 2008.   4- ریزمانی کوردی زاری کهلهوهری، نهمهت عهلی سایه، چاپخانهه (ششان)، سلیمانی- 2004.</p>

- 5- زاری زمانی کوردی له تهرارزوی بهراورددا، محمدآمین هه ورامانی، 1986.
- 6- چهند لایه نینکی رسته سازی زاری هه ورامانی، فه ریدوون عه بدول به رزنجی ، نامهی دکتورا زانکوی سلیمان-1998
- 7- ریزمانا کوردی کرمانجیا ژۆری و ژیرییا هه فبه رگری، صادق به هائهدین، 1987.
- 8- زمانی کوردی و دیالیکته کانی، پ.د.فوناد حه مه خورشید، چاپخانه ی سه رده م، سلیمان- 2008.
- ▲ سه رچاوه ی سوود به خش:
- 1- ئاسۆیه کی تری زمانه وانی، وریا عومه ر ئه مین، 2004.
- 2- ته ماشاکردنیکی سه رپیی زاری سۆرانی و زاری هه ورامانی، محمه د ئه مین هه ورامانی، گۆفاری کۆری زانیاری کورد، به رگی دووم، به شی دووم، چاپخانه ی کۆری زانیاری کورد، به غدا-1974.
- 3- زمانی یه گگرتووی کوردی، جه مال نه به ز، 1976.
- 4- کیشهی زمان و دیالیکته کوردیه کان له روانگهی فه لسه فه ی زمانه وه، عیرفان مسته فا، نامهی دکتورا، زانکوی سه لادین- 2009.
- 5- نه تله سی زمانی (هه ریمی کوردستانی عیراق وه ک نمونه) ، عه بدوله ناف رده مزان ئه حمه د، نامهی ماسته ر، ز.سه لاهه دین، ک. زمان- 2009.

17- بابته کان

ناوی بابته	هه فته	ئامانج
ناساندنی بابته که و پروونکردنه وه ی کۆرسبوک زمان	هه فته ی یه که م	کردنه وه ی ده رواز مه که بۆ چوونه ناو بابته کانی وانه که . ناساندنی زمان و خستنه پرووی چهند پیناسه یه که
گۆرانی زمان	هه فته ی دووم	پروونکردنه وه ی چۆنیه تی گۆرانی زمان.
تیۆره کانی گۆرانی زمان	هه فته ی سینیهم	دیاریکردنی هۆکاره کانی گۆرانی زمان له روانگهی تیۆره جیاواز مه کانه وه .
له دایکبوونی زار و زمانی نوێ	هه فته ی چوارم	پروونکردنه وه ی چۆنیه تی دابه شبوونی زمانیک بۆ زار و زمانی جیاواز.
خزمایه تی له زماندا	هه فته ی پینجه م	پروونکردنه وه ی په یوه ندیی نیوان زمانه کان.
زار	هه فته ی شه شه م	ناساندنی زار و شیوه زار و جۆره کانی زار.
جۆره کانی زار		
زاری گشتی (جوگرافی)	هه فته ی حه وته م	ناساندنی جۆره کانی زار.
زاری تایبه تی (کۆمه لایه تی)		
دابه شبوونی زاره کانی زمان	هه فته ی هه شه تم	دیاریکردنی شیوه کانی بلاو بوونه وه ی زار له زماندا.

Ministry of Higher Education and Scientific research

زمانی کوردی	ههفتهی نویه	دیاریکردنی رهچهلهکی زمانی کوردی و شوینی له ناو خیزانه زمانهکاندا. کورتهیهکی میژووی کورد و زمانهکهی دهخریتهروو.
قوناغه میژووییهکانی زمانی کوردی:	ههفتهی دهیه	دیاریکردنی قوناغه جیاوازهکانی زمانی کوردی.
1- پینش ئیسلام 2- دوا ئیسلام 3- قوناغی میرنشینهکان 4- دوا راپهرین	ههفتهی یانزدهیه	دیاریکردنی زارهکانی زمانی کوردی و میژوو و جوگرافیاکان.
زارهکانی زمانی کوردی (جوگرافیا، میژوو نووسین، تاییهتمهندی زمانی)	ههفتهی دوازهیه	ناساندنی ههندیك له تاییهتمهندییهکانی زاری خواروو.
زاری خواروو	ههفتهی سیزدهیه	ناساندنی ههندیك له تاییهتمهندییهکانی زاری گوران
زاری ژووروو	ههفتهی چوارهدهم	ناساندنی ههندیك له تاییهتمهندییهکانی زاری ژووروو
زاری ناوهراست	ههفتهی پازدهیه	ناساندنی ههندیك له تاییهتمهندییهکانی زاری ناوهراست
18. بابهنی پراکتیک (ئهگهر ههیت): نییه		
19. تاقیکردنهوهکان پ1: زار چیه؟ جیاوازی چیه له گهل شیوه زاردا؟ پ2: زاری کومه لایهتی چیه؟ نمونهی بو بهینهوه. مههست چیه له دابهشبوونی پچاوپچ له زارهکاندا؟ روونی بکوه		
20. تیبینی تر: نییه		
21. پیداچونهوهی هاوهل		